سرمقاله

راه برون رفت از خستگی جمعی

ادامه از صفحه یک

شفافیت داده‌های اقتصادی، اصلاح نظام مالیاتی به نفع طبقات آسیب‌پذیر و استقلال نهادهای ناظر، پیش‌شرط بازگشت اعتماد است. دوم، زیست اجتماعی نیازمند فضاهای فیزیکی و مجازی گفت‌وگوست؛ از شوراهای محله تا پلتفرم‌های آنلاین که امکان مشارکت بی‌واسطه را فراهم کنند. جامعه‌ای که صدایش شنیده می‌شود، کمتر به طرد و حذف دیگری روی می‌آورد. سوم، بازتعریف سیمای امید در هنر و رسانه ضرورت دارد. تولید محتواهایی که روایت‌های متنوع از «ایران بودن» را نمایش دهد، احساس تعلق را از انحصار گروهی خاص خارج می‌کند و همزمان تصویر آینده را ملموس می‌سازد. چهارم، توسعه سرمایه اجتماعی در مدرسه و دانشگاه باید در قالب آموزش مهارت‌های همکاری، تفکر انتقادی و حل مسأله نهادینه شود؛ مهارت‌هایی که جوان را از ناامیدی منفعل به شهروند مسئول بدل می‌کنند.

اگر این عناصر در کنار هم قرار گیرند، چشم‌انداز آینده از مه‌آلودگی بیرون می‌آید. مردم وقتی خود را سهام‌دار سرنوشت جمعی ببینند، حاضرند در رقابت‌های ورزشی یا حتی سیاسی ببازند اما در بازی بزرگِ ساختن فردا برنده شوند. حس تعلق، سوخت موتور مشارکت است و بدون آن هیچ برنامه توسعه‌ای جز روی کاغذ جان نمی‌گیرد. به بیان دیگر، ما پیش از هر تحول اقتصادی یا سیاسی، محتاج بازآفرینی عاطفی هستیم؛ احیای پیوندی که در سایه سال‌ها بی‌ثباتی و وعده‌های عملی‌نشده گسسته شده است. هر قدر این پیوند پررنگ‌تر شود، سرمایه اجتماعی فزونی می‌گیرد و جامعه خسته دوباره برمی خیزد. این بار نه برای زنده ماندن، که برای زیستن و بالیدن.

خبر

عراقچی:

نمایش یک پهپاد در پارلمان بریتانیا، صحنه‌سازی لابی اسرائیل بود

وزیر امور خارجه با اشاره به نمایش یک پهپاد در پارلمان بریتانیا و نسبت دادن آن به ایران با طرح ادعاهای کذب، تصریح کرد: نمایش یک پهپاد در پارلمان بریتانیا، که به دروغ و با سوء نیت به ایران نسبت داده شده است، صحنه ای تأسف‌بار است که توسط لابی اسرائیل و حامیان آن به اجرا در آمده است.

به گزارش گروه سیاست خارجی ایرنا، «سیدعباس عراقچی» وزیر امور خارجه در واکنش نمایش پهپاد در پارلمان انگلیس و طرح ادعاهای کذب علیه ایران در صفحه خود در شبکه ایکس نوشت: نمایش یک پهپاد در پارلمان بریتانیا، که به دروغ و با سوء نیت به ایران نسبت داده شده است، صحنه ای تأسف‌بار است که توسط لابی اسرائیل و حامیان آن به اجرا در آمده است.

وزیر امور خارجه افزود: بازیگرانی که با روابط دوستانه بین ایران و اروپا مخالفت دارند، تلاش می‌کنند روایت‌هایی را جعل کنند که با روابط چند صد ساله، از جمله بین ایران و لهستان، همخوانی ندارد.

عراقچی تأکید کرد: ایران همچنان برای گفتگوهای فنی و تبادل اسناد برای روشن شدن حقایق، به ویژه در مواجهه با این نمایش مضحک، آمادگی دارد.

به گزارش ایرنا، در واکنش به اقدام وزیر امور خارجه لهستان در همکاری با یک گروه آمریکایی- صهیونیستی برای اجرای نمایش ضدایرانی در پارلمان انگلیس و طرح ادعاهای کذب در خصوص استفاده از پهپادهای ایرانی در منازعه روسیه - اوکراین، مارچین ویلچک رئیس نمایندگی لهستان در تهران از سوی محمود حیدری، دستیار وزیر و مدیرکل مدیترانه و شرق اروپا به وزارت امور خارجه احضار شد.

تبعات و نتایج احتمالی تشکیل اتاق وضعیت حجاب در ستاد امر به معروف بررسی شد

بحران سازی به سبک تندروها

روح الله مومن‌نسب، دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر، از تشکیل «اتاق وضعیت حجاب» سخن گفته است؛ طرحی که قرار است با به‌کارگیری بیش از ۸۰ هزار آمر به معروف و چهار هزار و پانصد مربی و ضابط قضایی در تهران اجرا شود. اجرای چنین طرحی در شرایط فعلی روانی، اجتماعی و اقتصادی کشور چه تبعات احتمالی را به دنبال دارد؟

چرا در شرایطی که جامعه به همدلی، گفت‌وگو و بازسازی اعتماد نیاز دارد، دوباره سیاستی در دستور کار قرار گرفته که ممکن است فضای عمومی را ملتهب کند؟

خبرآنلاین در گزارشی می نویسد: روح الله مومن نسب دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر استان تهران از تشکیل «اتاق وضعیت عفاف و حجاب» با مشارکت دستگاه‌های فرهنگی و اجرایی خبر داده و گفته است که با تشکیل اتاق وضعیت عفاف و حجاب، کنش‌های دشمن رصد و تحلیل شده و راهکارهای فرهنگی، رسانه‌ای و قانونی طراحی و به نهادهای مربوطه ابلاغ می‌شود.او همچنین از عموم مردم نیز برای عضویت در «قرارگاه ناظران مردمی» دعوت کرده است.

دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر تهران این اظهارات را در یک نشست خبری مطرح و تاکید کرده است که هدف کلان این مجموعه مقابله هوشمندانه با «سکولاریسم و بی‌تفاوتی اجتماعی» است . اظهارات دیگر مومن نسب درباره به کارگیری ۸۰ هزار نیروی آموزش دیده نیز البته با واکنش هایی همراه شده است. نام ستاد امر به معروف و نهی از منکر در سال های اخیر با طرح ها و ایده های پرحاشیه دیگری نیز همراه بوده است. در سال‌های اخیر اظهارات یکی از اعضا سابق این ستاد در مورد تشکیل کلینیک ترک بی حجابی و دفاع برخی دیگر از اعضاء آن و بعد از آن اجرای طرح موسوم به حجاب بان ها این ستاد را در معرض توجه افکار عمومی قرار داد.

فارغ از عملکرد ستاد امر به معروف و نهی از منکر در حوزه حجاب و اصرار برای ورود مستقل به این موضوع و بعضا موازی کاری با تصمیمات نهادهای دیگر در این زمینه طرح جدید با ابهامات و سوالات زیادی مواجه است. نخستین مساله در این رابطه برهه زمانی است که ستاد تصمیم به اجرای چنین طرحی گرفته است؛ زمانی که شورای عالی امنیت ملی اجرای قانون حجاب و عفاف را متوقف کرده و کشور جنگی ۱۲ روزه با اسراییل را پشت سر گذاشته است.

اگر واقعاً نمی‌خواهیم در زمین دشمن بازی کنیم، آیا راهش تشکیل نهادی جدید با ده‌ها هزار نیرو در خیابان‌هاست؟

جنگی دوازده‌روزه را پشت سر گذاشتیم؛ جنگی که هرچند آتش‌بس شد، اما سایه‌اش هنوز بر ذهن‌ها و دل‌ها مانده است. روزهایی که مردم، فارغ از اختلاف و سلیقه، کنار هم ایستادند؛ از جنوب تا شمال، همه یک‌صدا بودند. در آن روزها کسی نپرسید پوشش تو چیست یا عقیده‌ات چگونه است، فقط مهم این بود که ایران بماند و مردمش در امنیت زندگی کنند. اما درست در روزهایی که انتظار می‌رفت خبرهایی از بهبود اقتصاد، کاهش قیمت‌ها، یا شاید طرحی برای آرامش روانی مردم منتشر شود، ناگهان واژه‌ای تازه در فضای خبری کشور طنین انداخت: «اتاق وضعیت حجاب.»

در نگاه نخست، شاید چنین طرحی ظاهری فرهنگی و قانونی داشته باشد، اما در عمق خود پرسش‌های جدی را برمی‌انگیزد. چرا در شرایطی که جامعه به همدلی، گفت‌وگو و بازسازی اعتماد نیاز دارد، دوباره سیاستی در دستور کار قرار گرفته که ممکن است فضای عمومی را ملتهب کند؟

مومن‌نسب گفته است: «با تشکیل اتاق وضعیت عفاف و حجاب، کنش‌های دشمن رصد و تحلیل شده؛ اما دشمن به دنبال ناآرام کردن فضای کشور است و نباید در زمین او بازی کنیم.»

جمله‌ای که در ظاهر هشداردهنده است، اما در عمل، معنایی دوگانه دارد. اگر واقعاً نمی‌خواهیم در زمین دشمن بازی کنیم، آیا راهش تشکیل نهادی جدید با ده‌ها هزار نیرو در خیابان‌هاست؟ یا اینکه باید فضای گفت‌وگو و همدلی را گسترش دهیم تا هیچ جریانی نتواند از شکاف میان مردم و حاکمیت سوءاستفاده کند؟

اظهارات دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر البته با واکنش هایی همراه شد. محسن برهانی حقوقدان در واکنش به تشکیل «اتاق وضعیت عفاف و حجاب» در صفحه شخصی خود در فضای مجازی نوشت: از «قرارگاه حجاب ۵۴و عفاف» و «کلینیک ترک بی‌حجابی» و «حجاب‌بانی» رسیدند به «اتاق وضعیت عفاف وحجاب» با هشتاد هزار نیرو! خسته نشدید؟ عِرض خود می‌برند و زحمت مردم می‌دارند. فقط به اون لشگر ۸۰ هزار نفری‌تان در تهران شیرفهم کنید که خشونت نورزند و جامعه را ملتهب نکنند.»

حسین سلاح ورزی فعال سیاسی و اقتصادی هم در این باره نوشت: «وقتی از اتاق وضعیت اقتصاد و اتاق وضعیت آموزش خبری نیست، ولی برای حجاب و عفاف اتاق تشکیل می‌دهند، یعنی دقیقا در مسیر خواسته موساد و ناآرام سازی کشور گام بر می‌دارند.»

یکی دیگر از مخالفین این طرح محمدصالح نقره‌کار، وکیل دادگستری و حقوق‌دان، است که در روزنامه شرق گفته اتس: جامعه به رواداری حکمت‌بنیان، پذیرش تفاوت‌ها و پرهیز از اصطکاک و خشونت نیاز دارد. به اعتقاد او، انتقال ارزش‌های بین نسلی باید با روش‌های فرهنگی صورت گیرد و از هر شیوه‌ای که به تحقیر، تحکم، دستورالعمل‌سازی یا نگاه از بالا به پایین به شهروندان منجر می‌شود، مطلقا باید پرهیز شود، چراکه چنین رویکردی نتیجه مشخصی ندارد و هزینه‌های فراوان در برابر دستاوردهای اندک به‌همراه خواهد داشت.

صحبت از تشکیل «اتاق وضعیت عفاف و حجاب» و آموزش ۸۰ هزار آمر به معروف بازی در زمین کسانیست که از آرامش داخلی عصبی هستند و در تلاش هستند با هر ترفندی مردم را عصبی و ایجاد دو قطبی در کشور کنند.

جلال رشیدی کوچی هم درباره صحبت های مومن نسب دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر گفت: اگر جای آقای رئیس‌جمهور بودم در لایحه امسال حتما بودجه نهادهایی که اسما ارزشی و به دنبال تقویت دین هستند اما رسماً باعث آسیب به دین مردم و باعث آسیب به امنیت روانی مردم شده‌اند را کاهش قابل توجهی می‌دادم. تندرو ها دوباره از غار هایشان بیرون آمدند.

اگر تنها یکی از آن ۸۰ هزار نفر خشمگین شود جرقه ای تازه به صدا در می‌آید

تردیدی نیست که در کشوری که هنوز از التهابات روانی و سیاسی گذشته عبور نکرده، هر اقدام سخت‌گیرانه‌ای می‌تواند بار دیگر زمینه‌ی تنش را فراهم کند. کافی است تنها یکی از آن ۸۰ هزار آمر به معروف در تعامل با مردم لحظه‌ای خشمگین شود یا رفتار نادرستی از او سر بزند؛ همین می‌تواند جرقه‌ی حادثه‌ای تازه باشد، جرقه‌ای که دشمنان ایران ماه‌هاست در انتظار آن نشسته‌اند.

جامعه‌ای که در حال عبور از فشار جنگ و بحران‌های پی‌درپی است و خود را برای شرایط تحریمی که از گذشته به میراث مانده و حالا احیاء شده است، بیش از هر چیز به آرامش نیاز دارد. مردم انتظار دارند مسئولان، انرژی و بودجه‌ی خود را صرف حل مشکلات واقعی کنند: تورم، مسکن، آموزش، سلامت، و امید اجتماعی.

بسیاری از کارشناسان می‌گویند اجرای چنین طرح‌هایی، بدون پشتوانه‌ی اجتماعی و فرهنگی، تنها باعث تشدید بی‌اعتمادی می‌شود. امر به معروف، اگر از مسیر تذکر محترمانه و با هدف اصلاح فرهنگی پیش برود، می‌تواند مؤثر باشد؛ اما وقتی در قالب شبکه‌ای بزرگ و شبه‌نظامی تعریف می‌شود، به‌جای نزدیکی دل‌ها، فاصله می‌سازد.

در این میان، مسئله فقط نوع برخورد نیست، بلکه زمان و زمینه‌ی اجرای طرح نیز اهمیت دارد. در روزهایی که هنوز ذهن جامعه از جنگ ۱۲ روزه خسته است، هرگونه تصمیم شتاب‌زده می‌تواند به سوءبرداشت عمومی بینجامد. تصویری که مردم از «اتاق وضعیت حجاب» می‌گیرند، نه نهادی فرهنگی، بلکه سازوکاری برای کنترل اجتماعی است. و این همان چیزی است که مخالفان ایران در بیرون از مرزها آرزویش را دارند: تصویری از جامعه‌ای دچار شکاف، درگیری و بی‌اعتمادی.

چرا «اتاق وضعیت اقتصاد» تشکیل نمی‌شود؟

سوال مهم دیگر این است که اگر توان سازماندهی بیش از ۸۰ هزار نیرو وجود دارد، چرا این نیروها در حوزه‌هایی چون اقتصاد، آموزش یا خدمات اجتماعی به کار گرفته نمی‌شوند؟ چرا «اتاق وضعیت اقتصاد» تشکیل نمی‌شود تا گرانی و بیکاری رصد شود؟ چرا «اتاق وضعیت آموزش» وجود ندارد تا کیفیت مدارس و آینده‌ی نسل جدید بررسی شود؟

این پرسش‌ها ساده‌اند، اما ریشه در واقعیت دارند. در سال‌هایی که فشار تورم و گرانی بر دوش مردم سنگینی می‌کند، شنیدن خبر تشکیل نهادی تازه برای نظارت بر پوشش، بیشتر شبیه فاصله گرفتن از اولویت‌های جامعه است.

شاید وقت آن رسیده باشد که سیاست‌گذاران، به جای نگران بودن از ظاهر جامعه، به درون آن نگاه کنند. به احساس امنیت، به رضایت، به امید. جامعه‌ای که امید خود را از دست بدهد، دیگر با قانون و طرح و اتاق نمی‌توان آن را آرام کرد.

در پایان، باید پرسید: آیا واقعاً تشکیل «اتاق وضعیت حجاب» به انسجام اجتماعی کمک می‌کند؟ یا ممکن است برعکس، همان فاصله‌ای را که دشمنان ایران در پی آن‌اند، دوباره زنده کند؟ وقتی یک ملت در برابر تهدید خارجی متحد می‌شود، آیا عاقلانه است که در دوران صلح، خودمان خطوط فاصله را پررنگ کنیم؟

ما یک‌بار دیگر در جنگ دوازده‌روزه نشان دادیم که در سختی‌ها کنار هم می‌ایستیم. حالا وقت آن است که در صلح هم همین همبستگی را حفظ کنیم. شاید بزرگ‌ترین «امر به معروف» در این روزها، نه تذکر به پوشش، که تلاش برای آرامش، گفت‌وگو و بهبود وضعیت زندگی مردم باشد. و شاید بهترین «نهی از منکر»، پرهیز از هر تصمیمی است که بتواند آتش اختلاف را دوباره شعله‌ور کند.

روابط عمومی قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه خبر داد

شهادت جمعی از سران طوایف اهل‌سنت در بلوچستان

گروهک‌های مزدور و وابسته به رژیم منحوس اسرائیل با ارتکاب جنایات اخیر و به شهادت رساندن جمعی از بزرگان و سران طوایف اهل‌سنت باردیگر ماهیت پلید و ضداسلامی خود را آشکار کردند.

روابط عمومی قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه از شهادت شماری از بزرگان طوایف بلوچ خبر داد و آن را محکوم کرد.

براساس اعلام سپاه، این حادثه به دست "گروهک‌های مزدور و وابسته به رژیم اسرائیل" رخ داده است.

به گزارش ایسنا، متن بیانیه به شرح زیر است:

«وحدت، برادری و همزیستی مسالمت‌آمیز مردم غیور و مؤمن خطه جنوب شرق کشور، همواره زبانزد خاص و عام بوده و دشمنان این سرزمین با اقدامات کور و ناجوانمردانه خود درصدد برهم زدن این انسجام ملی هستند.

گروهک‌های مزدور و وابسته به رژیم منحوس اسرائیل با ارتکاب جنایات اخیر و به شهادت رساندن جمعی از بزرگان و سران طوایف اهل‌سنت، از جمله شهیدان گرانقدر ملا کمال، رضا آذرکیش، پرویز کدخدایی، شمس آسکانی و... باردیگر ماهیت پلید و ضداسلامی خود را آشکار کردند.

در این اطلاعیه اضافه شده است:

ضمن محکومیت قاطع این اقدامات تروریستی اعلام می‌دارد: چنین جنایاتی هرگز خللی در اراده راسخ ملت ایران و وحدت مثال‌زدنی شیعه و سنی در سیستان و بلوچستان ایجاد نخواهد کرد و ملت بصیر و ولایتمدار منطقه همچنان با هوشیاری و اتحاد، در برابر توطئه‌های دشمنان اسلام و ایران عزیز خواهند ایستاد. عاملان و آمران این جنایات به زودی به سزای اعمال ننگین خود خواهند رسید و نیروهای مقتدر امنیتی و نظامی جمهوری اسلامی ایران با قاطعیت، پاسخ درخور این اقدامات ددمنشانه را خواهند داد.»

خبرگزاری تسنیم هم نوشت: «ملا کمال صلاحی‌زهی»، از معتمدین شناخته شده بلوچ در شهرستان سرباز از توابع منطقه بلوچستان واقع در جنوب استان سیستان و بلوچستان صبح امروز مورد سوءقصد قرار گرفت و کشته شد.

این حادثه صبح امروز یکشنبه در پی تیراندازی افراد مسلح ناشناس به خودروی حامل ملا کمال در یکی از خیابان‌های شهر ایرانشهر رخ داد که در پی آن ملا کمال در دم جان باخت و فرزند وی زخمی و به بیمارستان منتقل شد.

تسنیم افزود: ملاکمال از چهره‌های مورد اعتماد مردم منطقه و از مدافعان نظام جمهوری اسلامی بود که همواره در برابر جریان‌های معاند و مزدوران وابسته به صهیونیسم و استکبار جهانی مواضع صریح و قاطعی داشت. وی در سال‌های اخیر نقش مؤثری در برقراری صلح و حل‌وفصل اختلافات میان طوایف و مردم بلوچ ایفا کرده بود. تلاش‌های او برای ایجاد همبستگی و آرامش در منطقه، موجب شده بود تا هدف هجمه سنگین رسانه‌های معاند و گروه‌های تروریستی وابسته به بیگانگان قرار گیرد.

اخبار

واکنش مجمع تشخیص به ادعای دستکاری مصوبه مجلس در زمینه CFT

سخنگوی مجمع تشخیص مصلحت نظام به ادعای یک نماینده نسبت به دستکاری مصوبه مجلس در زمینهCFT از سوی مجمع تشخیص، واکنش نشان داد.

به گزارش ایسنا، محسن دهنوی در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس در پاسخ به توییت میثم ظهوریان نماینده مشهد در مجلس که ادعای دستکاری مجمع تشخیص در مصوبه سال ۹۷ مجلس در زمینه CFT را مطرح کرده است، نوشت:

«۱. جناب آقای ظهوریان! حق‌الشرطی که مدنظر شماست مربوط به مصوبه اولیه مجلس در مورد لایحه CFT است که مهر ۱۳۹۷ برای شورای نگهبان ارسال شد و مورد ایراد شورا قرار گرفت، لذا مجلس شورای اسلامی آبان ۱۳۹۷ این مصوبه را اصلاح کرد و این حق شرط از مصوبه مجلس حذف شد.

۲. در مصوبه ارسالی مجلس به شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام در دی ۱۳۹۷ نه‌تنها چنین بندی وجود ندارد بلکه متن به این صورت است:

۳. همان‌طور که قبلا تلفنی هم خدمت شما عرض کردم، مجمع تشخیص مصلحت نظام نه‌تنها هیچ بند و حق‌الشرطی را از مصوبه مجلس شورای اسلامی حذف نکرده بلکه یک شرط نیز اضافه کرده است.»

ظهوریان در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشته است: «بررسی متن ابلاغ شده مصوبه مجمع تشخیص توسط رئیس مجلس نشان می‌دهد نه تنها خبر منتشر شده در مورد اضافه شدن شرط توسط مجمع به مصوبه مجلس نادرست است که مجمع تشخیص مصلحت مهم‌ترین شرط مصوبه مجلس وقت را که در تبصره قانون ذکر شده بود (تصویر پیوست) و تودیع اسناد CFT را منوط به خروج ایران از لیست سیاه fatf می‌کرد، در مصوبه نهایی حذف کرده است.»

عارف:

بستر تحقق شعار «ما می‌توانیم» بیش از هر زمان دیگری فراهم شده است

معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه راهبرد ملی کشور باید ساخت «ایران هوشمند» و بهره‌گیری از فناوری برای ارتقاء کیفیت زندگی مردم و رشد اقتصادی باشد، گفت: دستیابی به جایگاه نخست علمی و فناوری در منطقه تنها با انسجام، همدلی و هم‌افزایی میان دستگاه‌ها و نهادهای مختلف امکان‌پذیر است.

به گزارش ایسنا، محمدرضا عارف در جلسه‌ای با حضور وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، دبیر شورای عالی فضای مجازی و مدیران ارشد دستگاه‌های مرتبط اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران با تکیه بر سرمایه انسانی جوان، متخصص و متعهد، می‌تواند در مسیر تحول دیجیتال گام‌های بلندی بردارد. معاون اول رئیس جمهور تأکید کرد: باید از ظرفیت‌های فناورانه برای افزایش بهره‌وری اقتصادی، بهبود خدمات عمومی، و ارتقای امنیت سایبری کشور استفاده کرد تا مردم اثر فناوری را در زندگی روزمره خود احساس کنند. وی با اشاره به برنامه سه‌ساله دولت برای توسعه علمی و فناوری، افزود: تحقق اهداف ملی در این حوزه نیازمند تأمین مالی پایدار، حضور فعال بخش خصوصی و هم‌افزایی بین‌بخشی است. عارف تأکید کرد: در دولت چهاردهم، بستر تحقق شعار «ما می‌توانیم» بیش از هر زمان دیگری فراهم شده است و باید از اختلافات جزئی عبور کرد تا کشور به سمت آینده‌ای هوشمند و فناورانه حرکت کند. در ادامه این نشست، سید ستار هاشمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به ظرفیت‌های عظیم کشور در حوزه فناوری، گفت: «فناوری نه‌تنها زیرساخت توسعه اقتصادی، بلکه موتور محرک عدالت اجتماعی و رفاه ملی است. امروز می‌توانیم با هوشمندسازی خدمات، افزایش شفافیت، کاهش هزینه‌ها و ارتقای امنیت داده‌ها، کیفیت زندگی مردم را متحول کنیم. وی افزود: «تحول فناورانه در ایران باید به گونه‌ای پیش برود که مردم در ساده‌ترین امور زندگی – از آموزش و سلامت گرفته تا حمل‌ونقل و خدمات مالی – ثمرات آن را به‌روشنی احساس کنند. این هدف زمانی محقق می‌شود که فناوری در خدمت مردم و اقتصاد ملی و نه در حاشیه قرار گیرد. وزیر ارتباطات با تأکید بر نگاه فرصت‌محور وزارتخانه ارتباطات و فناوری اطلاعات تصریح کرد: توسعه فناوری‌های نوین، به‌ویژه در حوزه امنیت سایبری و هوشمندسازی، نه تهدید بلکه فرصت طلایی برای جهش اقتصادی و ارتقای جایگاه ایران در منطقه است.

چندصدایی «درباره اسنپ‌بک»

چگونه ایستادگی ایران شکاف عمیق در نظم جهانی را آشکار کرد

«شورای امنیت سازمان ملل، که زمانی عرصه‌ای برای اجماع بود، اکنون در معرض تبدیل‌شدن به صحنه‌ای از شکاف و واگرایی است. از این منظر، جنجال پیرامون سازوکار «اسنپ‌بک» تنها درباره حقوق ایران نیست، بلکه به سرنوشت چندجانبه‌گرایی در جهان مربوط می‌شود. برای قدرت‌های غربی، بازگرداندن محدودیت‌ها شاید در کوتاه‌مدت پوششی سیاسی فراهم آورد، اما در بلندمدت بهای راهبردی سنگینی دارد.»

به گزارش ایرنا، سایت تحلیلی میدل ایست مانیتور در گزارشی با عنوان «شکاف ۲۲۳۱؛ چگونه ایستادگی ایران شکاف عمیق در نظم جهانی را آشکار کرد» نوشت: در تاریخ ۱۸ اکتبر ۲۰۲۵، روزی که قرار بود به‌طور رسمی پایان قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد، سند بنیادین توافق هسته‌ای ایران را رقم بزند، جهان به‌جای پایان یک روند فنی، شاهد تعمیق یک شکاف ژئوپولیتیکی شد. رخدادی که مقرر بود صرفا به انقضای فنی محدودیت‌ها منجر شود، به صحنه‌ای از رویارویی سیاسی بدل گشت که فرسایش اقتدار غرب و خیزش نظم چندقطبی را به نمایش گذاشت. بر اساس برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، قطعنامه ۲۲۳۱ باید در این تاریخ منقضی می‌شد و آخرین بقایای معماری تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران را از میان بردارد. اما به‌جای بسته‌شدن این پرونده، ایالات متحده و متحدان اروپایی‌اش، موسوم به تروئیکای اروپایی (E۳)، به‌صورت یک‌جانبه محدودیت‌ها را تمدید کردند و به سازوکار «اسنپ‌بک» متوسل شدند؛ سازوکاری که قرار بود در حالت تعلیق باقی بماند. ایران، با حمایت روسیه، چین و بیش از ۱۲۰ کشور عضو جنبش عدم تعهد، مشروعیت این اقدام را قاطعانه رد کرده است. در نامه‌ای مشترک که این هفته به دبیرکل سازمان ملل ارسال شد، تهران، مسکو و پکن اعلام کردند که «هیچ‌گونه تمدید یک‌جانبه‌ای از قطعنامه ۲۲۳۱ را معتبر نمی‌دانند» و آن را نقض حقوق بین‌الملل و سوءاستفاده از نهادهای چندجانبه توصیف کردند.

برای ایران، این موضع صرفاً یک استدلال حقوقی نیست، بلکه بیانیه‌ای سیاسی است مبنی بر اینکه دوران انحصار غرب بر قواعد نظم جهانی رو به پایان است. آنچه این لحظه را از نظر تاریخی مهم می‌کند، نه صرفاً ایستادگی ایران، بلکه هم‌صدایی گسترده‌ای است که اکنون از سوی جنوب جهانی در حمایت از تهران شنیده می‌شود. در نشست اخیر جنبش عدم تعهد، ۱۲۰ کشور به‌طور جمعی اعلام کردند که «هیچ اجرای ادامه‌داری از قطعنامه ۲۲۳۱ را به رسمیت نمی‌شناسند» و بدین‌سان موضع خود را با تهران همسو کردند. اتخاذ چنین موضعی جمعی، ده سال پیش غیرقابل تصور بود؛ زمانی که تحریم‌های آمریکا وزنه‌ای جهانی داشت. اما امروز، اقتصادهای نوظهور از آمریکای لاتین تا جنوب آسیا، ابزارهای تحریمی تحت هدایت غرب را بازمانده‌های یک نظم تک‌قطبی و کهنه می‌دانند. این رویداد بازتابی از یک دگرگونی ساختاری بسیار گسترده‌تر یعنی فروپاشی تدریجی نظم بین‌المللی پس از ۱۹۴۵ است. ایالات متحده و متحدانش برای حفظ کنترل بر نهادهایی که خود بنیان گذاشتند، در تقلا هستند، در حالی‌که قدرت‌های جدید، به‌ویژه در شرق و جنوب جهانی، مشروعیتی نو بر پایه کثرت‌گرایی، حاکمیت و اصل عدم مداخله را مطرح می‌کنند. از این منظر، چالش ایران نسبت به قطعنامه ۲۲۳۱ به نمادی از شورش گسترده‌تر علیه حقوق‌گرایی غربی بدل شده است. برای تهران، زمان‌بندی این رویارویی کاملاً حساب‌شده است؛ پس از آتش‌بس موقت در غزه و غیبت عامدانه ایران از کنفرانس شرم‌الشیخ که از سوی تهران به‌عنوان «نمایشی سیاسی» برای مشروعیت‌بخشی به میانجی‌گری غرب توصیف شد، تهران تمرکز خود را بر تحکیم پیوندها با روسیه و چین گذاشته است. حضور علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران، در مسکو طی این هفته، نشان می‌دهد پیام تهران صرفاً دیپلماتیک نیست بلکه بُعدی امنیتی دارد که «آینده راهبردی ایران در شرق تعریف می‌شود». این چرخش در شرایطی رخ می‌دهد که جذابیت نهادهای جایگزینی چون بریکس و سازمان همکاری شانگهای رو به افزایش است؛ نهادهایی که ایران آن‌ها را چارچوب‌هایی رها از شرط‌گذاری‌های غربی می‌داند. چشم‌انداز بلندمدت تهران که در توافق‌های همکاری راهبردی با پکن و مسکو منعکس است بر ایجاد سازوکارهای مالی و امنیتی موازی تأکید دارد؛ سازوکارهایی که بتوانند در برابر تحریم‌ها و فشارهای سیاسی غرب مقاومت کنند. موضع جنبش عدم تعهد این مسیر را تقویت می‌کند. برای نخستین‌بار در چند دهه اخیر، یک بلوک جمعی که اکثریت جمعیت جهان را نمایندگی می‌کند، آشکارا در برابر تفسیر حقوقی آمریکا و اروپا از حقوق بین‌الملل ایستاده است. این امر به نوبه خود موجب تشدید دوگانگی در حکمرانی جهانی شده است؛ میان نظامی که بر نهادهای تحت سلطه غرب استوار است و نظامی نوظهور که حول محور اوراسیا و جنوب جهانی شکل می‌گیرد. از منظر ژئوپولیتیکی، این شکاف بازتابی از بازتوزیع قدرت جهانی پس از سال‌ها جدایی اقتصادی و رقابت فناورانه است. تحریم‌هایی که روزگاری نشانه قدرت غرب بودند، اکنون اثر بازدارندگی خود را از دست داده‌اند. ایران که زمانی در انزوا قرار داشت، امروز بخشی از ائتلافی رو به گسترش از کشورهای تحریم‌شده یا ناراضی از نظم

موجود است، از روسیه و چین تا چند عضو بریکس که در حال بازنویسی قواعد تعامل جهانی‌اند. در قلب این دگرگونی، واقعیتی ساده نهفته است: مشروعیت جهانی در حال انتقال از «اجبار» به «همکاری» است. غرب همچنان بر ابزارهای تنبیهی چون تحریم، طرد و شرط‌گذاری تکیه دارد، در حالی‌که جنوب جهانی بیش از پیش بر فراگیری و شناسایی متقابل سازمان می‌یابد. در این چارچوب، مقاومت ایران در برابر تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ نمادی از یک نبرد اخلاقی عمیق‌تر است؛ نبردی برای رد این پیش‌فرض که قانون‌مندی را صرفاً صاحبان قدرت تعریف می‌کنند. پیامدهای ژئوپولیتیکی این رخداد، فراتر از پرونده هسته‌ای ایران است. اگر ۱۲۰ کشور بتوانند قطعنامه‌ای مورد حمایت غرب را نپذیرند، این امر نشانه بحران مشروعیت در نهادهایی است که مامور حفظ نظم جهانی‌اند.